

תל אביב, יום שלישי, ד' אב, תש"ף
15 באוגוסט 2019

חוזר מפמ"ר אמנות המחול תש"ף 1/

מנהלים, רכזי מגמות המחול, מורים יקרים שלום רב,

תְּכַלֶּה שָׁנָה וְאִנְחָתָהּ
תִּחַל שָׁנָה וְשִׁמְחָתָה. (שרה לוי-תנאי)
שנת תשע"ט שחלפה עלינו לטובה בהחלט הביאה איתה אנחת רווחה ונחת. שעות תוספתיות רבות ניתנו לבתי ספר יסודיים ולחטיבות הביניים שחוללו חדווה ושינוי והביאו לבתי הספר היסודיים את המחול שהם מייחלים לו.
חגגנו מצויינות והצטיינות ב"ערב עבודות נבחרות", בתחרות השנתית לתלמידים מצטיינים זו השנה השלישית ולראשונה בתחרות כוריאוגרפיה לבתי ספר יסודיים, שהביאה אל קדמת הבמה רקדנים צעירים ומוכשרים. ניצנים להמשך פריחה.
בהובלת האגף תהליכי האסדרה והסדרה מתקיימים בתחומי האמנויות: בתי ספר ייחודיים, מעורבות חברתית, שותפות מקצועית עם אגפי המשרד וכל תחומי האמנויות נשכרים לרבות תחום המחול.
הריקוד המטורף הזה אותו אנו מכירים היטב ממשיך לחולל. לפנינו שנה בה נערך למסלול של תעודת "מדריך מחול" לכל בוגרי המגמות שיחל מתשפ"א, ותמנף תרומה ומעורבות חברתית של תלמידינו ובוגרינו, נחולל בחדשנות גם באגף הקדם יסודי ונחזק קשרי קהילה.
אני מודה לכם המורים והמורות על התהליכים המשמעותיים שאתם מובילים עם התלמידים: על השקעה, אכפתיות, שעות ללא שינה, מרתונים והנכונות לסייע ולעזור אחד לשני במתן ייעוץ ורעיונות, כל זאת בכדי להביא את התלמידים להצלחה.
לקראת פתיחת שנת הלימודים הבאה עלינו לטובה, ברצוני לברך כל אחת ואחד מכם בברכת שנה טובה, שתהא זו שנה מעניינת, מחוללת, שופעת שמחה, יצירה, למידה משמעותית וחדווה.
שלכם,
הילה

הילה קובריגרו-פנחסי

מפמ"ר מחול
אגף א' אמנויות - המזכירות הפדגוגית

העתקים:

ד"ר מירי שליסל - יו"ר המזכירות הפדגוגית
הגב' דליה פניג - סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
הגב' מיקי בנאי - מנהלת אגף א' אמנויות
מר דוד גל - מנהל אגף הבחינות
מנהלי המחוזות

תוכן העניינים

- חוזר מפמ"ר אמנות המחול תש"ף 1/1.....1
1. הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית.....3
- א. תיק תכניות לימודים.....3
- ב. שאלות עמ"ר.....3
- ג. ועדת הסיפור השלם (ועדת ביטון) ויישום המלצותיה במערכת החינוך.....4
- ד. נוהל חלוצי הערכה תמ"ר.....4
2. הודעות הפיקוח על המחול.....5
- א. חוזר מנכ"ל – לימודי מחול במודות החינוך.....5
- ב. התכנית השש שנתית להתפתחות אישית ומעורבות חברתית באמנויות.....5
- ג. פיילוט תעודת מדריך מחול – היערכות לתשפ"א.....6
- ד. תקצוב ותשלומי הורים.....6
- ד.1. תקצוב מגמות האמנויות (החל מתשע"ז).....6
- ד.2. תשלומי הורים.....7
- ה. מסמך הסדרה לבתי ספר ייחודיים באמנויות.....7
- ו. בחינות הבגרות.....8
- ו.1. אמנות המחול – 5 יח"ל סמל שאלון 068580.....8
- ו.2. בחינות הבגרות במחול – רסיטל במחול מעשי 5 יח"ל סמל שאלון 068588.....9
- ו.3. עבודת גמר במחול 5 יח"ל.....10
- ז. נהלים והנחיות – דו"ח מבקר המדינה.....11
- ח. ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי.....12
- ח.1. ימי עיון, ימי שיא ומיזמים מיוחדים - הפיקוח על החינוך למחול.....12
- ח.2. פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך למחול.....13
- ט. מאגרי מידע.....14
3. בעלי תפקידים במטה ובמחוזות: הפיקוח על החינוך למחול, אגף אמנויות.....15
- א. הפיקוח על החינוך למחול: מפמ"ר וצוות הדרכה.....15
- ב. אגף אמנויות: בעלי תפקידים כאן.....15

1. הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית

Head of Pedagogical Affairs

رئيس السكرتارية التربوية

א. תיק תכניות לימודים

תיק תכניות לימודים מהווה כלי המציג תמונת מצב של כלל תוכניות הלימודים בכל שכבת גיל. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

הכלי מדגים חיבורים בין היעדים הלימודיים והחינוכיים בתחומים הבאים:

✓ ידע – העשרת עולם הידע דרך מפגש מעניין עם מושגים, רעיונות, סוגיות ודילמות בחומר הנלמד.

✓ מיומנויות – פיתוח מיומנויות קוגניטיביות, מיומנויות תוך אישיות-רגשיות ומיומנויות בין אישיות-חברתיות באמצעות התנסויות בתחומי הדעת השונים.

✓ ערכים ונורמות התנהגות – דיון בערכים מרכזיים והפיכתם לנורמות התנהגות בחיי היום-יום.

הכלי כולל חומרי למידה, יחידות הוראה וסרטוני הדרכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית. התיק מהווה חלק מהמלך האסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

תיק תכניות לימודים לגילאי היסודי- ראו [כאן](#)

תיק תכניות לימודים לחטיבת ביניים- ראו [כאן](#)

תיק תכניות לימודים לחטיבה עליונה- ראו [כאן](#)

ב. שאלות עמ"ר

שאלות עמ"ר (ערכים מעורבות ורלוונטיות) עוסקות בקידום החשיבה, הרגש והערכים בלמידה. כחלק מפיתוח ה"חממה הפדגוגית" בשנתיים הקודמות, העמקנו את העיסוק בעמ"ר בלמידה, בהוראה ובהערכה. הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה, ובהכנסת כ-10 נקודות העוסקות בעמ"ר בבחינת הבגרות.

בשנה זו נעמיק ונרחיב את השיח על המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה ובהערכה. אנו מבקשים מכם לשלב את השיח הזה בלמידה ובכיתות. כמו כן, נמשיך לשאול את שאלות העמ"ר במבחני הבגרות בהיקף של כ-10 נקודות, שאלות העמ"ר בבגרות יכללו גם סעיפי ידע וערכים. אנו מזכירים שעיקר מטרתנו היא הלמידה בכיתה, ושתשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע של תחום הדעת.

בכדי ללמוד עוד על תפיסת העמ"ר ועל שאלות שנשאלו בבחינות הבגרות בתחומי הדעת השונים ראו [כאן](#)

לשאלות עמ"ר בתחום המחול - ראו [כאן](#).

ג. ועדת הסיפור השלם (ועדת ביטון) ויישום המלצותיה במערכת החינוך

משרד החינוך כולו ממשיך במדיניות יישום "ועדת הסיפור השלם" (ועדת ביטון). מטרת היישום הוא שכל תלמיד במערכת החינוך יכיר את הסיפור הישראלי השלם הכולל גם את העושר התרבותי, החברתי וההיסטורי של קהילות יהדות ספרד והמזרח. בשנת הלימודים תש"ף נמשיך בהעמקת יישום ועדת הסיפור השלם (ועדת ביטון). כחלק מן הרצון להראות את הסיפור השלם של החיים במדינת ישראל על כל גווניהם, בדגש על יהדות ספרד והמזרח. יישום מסקנות הדו"ח במחול כולל מספר הצעות: הכרות עם המטען התרבותי, ההיסטורי והמחולי של קהילות יהדות המזרח באמצעות השתתפות בקורס לפיתוח מקצועי וחשיפה ליוצרים ויצירות בשילוב תהליכי חקר, כתיבה, ופרשנות אישית על-ידי עבודות כוראוגרפיה של תלמידים.

כמו כן מומלץ לחשוף את התלמידים ליצירות מחול של כוראוגרפים שיצירתם עוסקת בהבניית זהות או יוצרים בני עדות המזרח כמו: שרה לוי תנאי, אורלי פורטל, דגה פדר, אילנה כהן, לאה אברהם, ברק מרשל ואחרים. לקריאת הדו"ח כולו - ראו [כאן](#).

ד. נוהל תמ"ר וחלוצי הערכה

תוכניות תמ"ר וחלוצי הערכה הן תוכניות הערכה ממירות בגרות. אלו תוכניות חינוכיות פורצות דרך המקדמות הערכה של תכנית הלימודים הקיימת בדרכים ייחודיות של חלופות הערכה. כל אחת מהתוכניות מותאמת לצורכיהם השונים של בתי הספר, והן מבוססות על תפיסת עולם חינוכית ייחודית המקדמת למידה משמעותית.

הצטרפות לכל אחת מהתוכניות ואישור התוכנית הבית ספרית, מותנים בעמידה בתנאי הסף המנהליים שקבע האגף לחינוך על יסודי (הכרה, שק"ד, ציונים) ובאישור פדגוגי של מפמ"ר תחום הדעת (בתוכנית תמ"ר נדרש גם אישור פדגוגי של אגף א' לפיתוח פדגוגי).

לקריאת נוהל הערכה חיצונית של התכניות – ראו [כאן](#).

2. הודעות הפיקוח על החינוך למחול

א. חוזר מנכ"ל – לימודי מחול במוסדות החינוך

בינואר תשע"ט פורסם חוזר מנכ"ל ראשון לתחום המחול. יש לפעול בהתאם ובהלימה להנחיותיו. קישור לחוזר מנכ"ל לימודי המחול במוסדות החינוך - ראו [כאן](#).

ב. התכנית השש שנתית להתפתחות אישית ומעורבות חברתית באמנויות

במסגרת המהלכים המשמעותיים לקידום לימודי האמנויות במערכת "אמנויות סביב השעון" בחינוך הפורמלי ובתכניות המשלימות לכל שכבות הגיל, מהקדם יסודי ועד לחטיבות העליונות, אגף א' אמנויות בשיתוף מנהל חברה ונוער ואגפי הגיל במנהל הפדגוגי, חברו יחד לחשיבה ולאגום תכניות הלמידה והעשייה האמנותית במסגרת התפתחות אישית, מעורבות חברתית והחינוך הערכי בבתי הספר.

בחט"ב זו השנה השנייה לתכנית החברתית החדשה "אמנויות מעצבות חברה" – המקדמת לימוד אמנויות בדגש על פרויקטים קבוצתיים וחברתיים בלמידה סמסטריאלית ובחתך רב גילי. היחידות בתחום המחול עוסקות ב"תנועה ומחול במרחב הציבורי". מדובר בהזדמנות ייחודית לחשוף תלמידים לנושא עכשווי בתחום.

באסופת היחידות נמצאים מגוון קישורים ליצירות מחול ופרפורמנס, מידע על אמנים, הסברים והצעות לפעילות. החומרים המוצעים כוללים סקירת ספרות וסיכום מפגשים עם אמנים מהתחום. היחידות נבנו בכדי לאפשר לכל תלמיד ותלמידה את חוויית התנועה, בהקשר עכשווי ורלוונטי, ונבנו בצורת למידה מבוססת פרויקטים (P.B.L-Project Based Learning). ישנם ארבעה תתי נושאים ובסופם תכלול ויישום של הנלמד בפרויקט מעשי. הנושא הראשון מחדד את ההתבוננות במרחבים ציבוריים, השני עוסק בהבניית שפה תנועתית, השלישי ביחסי מופיע-קהל והרביעי בקשר בין גוף למבנה ארכיטקטוני. מחקר ויצירה מונחים לפתחם של מורים ומנהלים ומשמשים נקודת מוצא, ממנה יכול כל מורה ומורה להמריא לפיתוח מחשבתו ויצירתו משלו. אנו תקווה שההתנסות תוביל למחשבה יצירתית חדשה וחקר תנועת מרתק של מורים ותלמידים.

יחידות ההוראה הסימסטריאליות בתחום המחול - ראו [כאן](#).

בחט"ע במסגרת תעודת הבגרות התכנית למעורבות חברתית, רכזי המעורבות והחינוך החברתי יחד עם המורים והרכזים במגמות האמנויות בתחום המוזיקה, התאטרון, המחול, האמנות החזותית הקולנוע והמדיה יקדמו למידה כישרון וצמיחה אישית בהקשר של זהות, עשייה חברתית ותרבות בקהילה.

ג. פיילוט תעודת מדריך/ת מחול – הערכות לתשפ"א

כהמשך לתכנית למעורבות חברתית במסגרת תכנית הלימודים במגמת המחול החל מתשפ"א תנתן האפשרות לקבלת תעודת מדריך מחול מטעם משרד החינוך ומוסדות ההשכלה הגבוהה בתחום: האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ומכללת "אורות ישראל". מדובר בתעודה מקצועית שתאפשר לבוגרי המגמות ללמד את תחום הדעת במסגרת קייטנות, שיעורי תל"ן, תכניות העשרה במשרד החינוך והחינוך הבלתי פורמלי.

השינויים שנערכו לטובת אפשרות זו בתכנית הלימודים באישור וועדת מקצוע עליונה הם כדלהלן:

- הרחבת לימודי האנטומיה-פיסיולוגיה-קינסיולוגיה ל-60 שעות
- לימודי המוסיקה למחול יעשו במסגרת שיעורי תולדות המחול. קורס סימטריאלי מרוכז במתודיקה יתקיים במכללות, כל שאר הלימודים וההתנסויות יתקיימו במסגרת מגמת המחול. המצטרפים לתכנית זו:
- ידרשו להרשם לאחת המכללות וללמוד קורס מרוכז במתודיקה משך 30 שעות בתשלום סימלי נוסף.
- ידרשו להשלים לימודי מגישי עזרה ראשונה 48 שעות (השלמה ל-10 שעות שניתנות בכיתה י' לחוזר מנכ"ל - ראו [כאן](#))
- ההצטרפות למסלול זה היא רשות בלבד.

על מנת להיערך באופן מיטבי ולתת מענה הולם לצרכי השטח, רכזות ורכזים המעוניינים לקחת חלק בקבוצת חשיבה הרשמו בקישור - ראו [כאן](#).

ד. תקצוב ותשלומי הורים

ד.1. תקצוב מגמות האמנויות (החל מתשע"ז)

החל משנת הלימודים תשע"ז ביוזמת המנהל הפדגוגי ואגף אמנויות במזכירות הפדגוגית ובעקבות המיפוי שנערך בתחומי האמנויות בחט"ע, התקבלה החלטה על הגדלת התקציב ללימודי אמנויות בחטיבה העליונה ויצירת מסלולי תקצוב חדשים.

להלן קישורים בנושא:

1. תקצוב חדש ומעודכן של מסלולי לימוד אמנויות בחטיבה העליונה- ראו [כאן](#)
2. אתר מינהל כלכלה ותקציבים, שעות תקן לתלמיד לתש"ף- ראו [כאן](#)
3. קישור לעידכון פרטי מגמה ודווח מצבת תלמידים סמל המגמה: 4012 - ראו [כאן](#)

ד.2. תשלומי הורים

- תשלומי הורים בהתאם לחוזר מנכ"ל- ראו [כאן](#).
- ועדת חריגים ארצית מתכננת להסדיר בהדרגה את תשלומי ההורים הנגבים עבור תכניות שונות בכל שלבי החינוך ובין היתר עבור כיתות ועבור מגמות לימוד בחטיבות הביניים והחטיבות עליונות. להסדרת תשלומי ההורים יש להגיש בהקדם האפשרי בקשה לוועדת חריגים ארצית. גבייה חריגה בתחום המחול תבחן, זאת בתנאי שמדובר במגמות מחול שאושרו ע"י מפמ"ר מחול.
- בהתאם למתווה- ראו [כאן](#) ניתן להגיש בקשה לגבייה נוספת בנושאי העשרה במרכז העשרה עצמאי המוגדר בחוז"ר מנכ"ל (כולל קונסרבטוריונים) לוועדת חריגים ארצית באמצעות רפרנט תשלומי הורים במחוז והמפקח/ת הכולל.

ה. מסמך הסדרה לבתי ספר ייחודיים באמנויות

אגף א' אמנויות, המופקד על תחומי האמנויות במערכת החינוך, רואה לעצמו חובה להסדיר את ההכרה והתקצוב של בתי הספר לאמנויות וזאת באמצעות הבחנה בין שלושה דגמים מובהקים הבנויים באופן היררכי מהרחבה, להתמקדות, ולמצוינות באמנויות. ההסדרה תשמש את מקבלי ההחלטות להכרה בבתי ספר לאמנויות ולתקצובם המותאם, את מנהלי בתי הספר לבחירת הדגם המתאים לבית ספרם וליישומו ואת ההורים והתלמידים לבחירה מודעת של בית ספר המתאים לרצונותיהם ולצרכיהם. התשתית המשותפת לשלושת הדגמים תהייה לימוד שיטתי ורציף של האמנויות כחלק מתכנית הלימודים הבית ספרית, במרחבי לימוד מתאימים, לכל שכבות הגיל ולכלל התלמידים בבית הספר. ההבדלים בין הדגמים יהיו בכמות ובאיכות של שלוש תשומות יסוד בחינוך: תכניות הלימודים, משאבי אנוש, מתקנים ועזרי לימוד. ככלל, יוכל כל בית ספר לאפיין את הייחוד שלו בכל אחד מהדגמים. הקשר לקהילות השיוך של תלמידי בית הספר והתרומה לקהילה בה ממוקם בית הספר הם חלק מהותי מהגדרת בתי הספר לאמנויות ככאלה.

מסמך ההסדרה – ראו [כאן](#)

מצגת מדיניות – ראו [כאן](#)

1. בחינות הבגרות

1.1 אמנות המחול – 5 יח"ל סמל שאלון 068580

חלוקת מבנה ההיבחנות באמנות המחול

היבחנות פנימית - עיוני 50% שאלון 068283	היבחנות חיצונית - מעשי 50% שאלון 068387	
	20% היבטים מעשיים במחול בלט קלאסי ו/או מחול מודרני- עכשווי	טכניקה
	20% היבטים מעשיים במחול הגשת יצירת מחול מקורית של התלמיד/ה	כוריאוגרפיה +
	10% היבטים מעשיים במחול נייר עמדה המלווה את עבודת הכוריאוגרפיה	נייר עמדה
10% היבטים עיוניים במחול בחינה בכתב		תולדות המחול
5% היבטים עיוניים במחול בחינה בכתב		יישומי אנטומיה למחול
5% היבטים עיוניים במחול בחינה בכתב		מוסיקה למחול
30% היבטים עיוניים במחול הערכה חלופית במודל לבחירה: ת.מ.י, עבודת חקר, PBL, תלקיט		הערכה חלופית

חשוב! תכנית הלימודים נותרה ללא שינוי מבחינת תכנים והיקף שעות נדרש. השינוי מתייחס להיבחנות בלבד. ההיבחנות הפנימית היא באחריות בית הספר ומהווה בסיס להרחבה והעמקה.

הבחינות העיוניות (מודל ההיבחנות 20%) יישלחו לפיקוח על החינוך למחול כחודש לפני מועד ההיבחנות לדוא"ל הבא: dance_bagrut@education.gov.il יבדק מדגם מייצג ויאושר.

הציון הסופי של 5 יח"ל ב- "אמנות המחול" הוא ממוצע משוקלל של כל אירועי הערכה הללו עם ציון המגן. מידע מפורט לגבי נהלי ההיבחנות ב"תיק הבחינה באמנות המחול תש"ף – ראו [כאן](#)

2.1 בחינות הבגרות במחול – רסיטל במחול מעשי 5 יח"ל סמל שאלון 068588

א. כללי

בחינת בגרות מעשית במחול-רסיטל, הנותנת הכרה והערכה למאמץ ולהשקעה הרבה בלימודי המחול ולהישגים הגבוהים בתחום. תלמידים העוסקים בלימודי המחול באופן שיטתי ורצוף, לאורך שנים, רשאים לגשת לבחינת הבגרות המורחבת במקצועות המעשיים במחול במידה והם עונים על אמות המידה של תכנית הבחינה הנדרשת. הבחינה כוללת שיעור בבלט קלאסי, שיעור במחול מודרני והצגת קטע רפרטואר נבחר מתוך רשימת יצירות נלוות. חשוב ביותר!!! משך לימודי המחול הנדרשים על מנת להגיע לרמת ביצוע גבוהה ומחייבת הוא לפחות שלוש שנות לימודי מגמת מחול בחטיבה עליונה. (מומלץ להגיע ללימודים במגמת המחול עם רקע מחולי קודם). בהתאם לחוזר מנכ"ל - לבחינת הרסיטל במחול מעשי יתקיים מועד היבחנות אחד בלבד! כמו כן, מועד הבחינה אינו ניתן לדחייה או לשינוי.

פירוט דרישות הרסיטל (כולל נספח א' וב') ומידע מפורט לגבי נהלי ההיבחנות מופיע באתר המפמ"ר - ראו [כאן](#)

ב. חלוקת מבנה ההיבחנות

1. שיעור בלט קלאסי ברמה של 5 יח"ל – (30% מציון הבחינה)
דרישות הביצוע בשיעור על פי רשימה בנספח א' – ראו [כאן](#)
כולל חלק על נעלי פוינט בו תשתתפנה תלמידות המגישות קטע רפרטואר קלאסי (pointe)
2. שיעור מחול מודרני ברמה של 5 יח"ל – (30% מציון הבחינה)
דרישות הביצוע בשיעור על פי רשימה מצורפת בנספח א' – ראו [כאן](#)
3. קטע רפרטואר – (40% מציון הבחינה)
מתוך רשימת יצירות מצורפת, רפרטואר מן הבלט הקלאסי והמחול המודרני בנספח ב' – ראו [כאן](#)

ג. לוח זמנים

הרשמה לבחינה באמצעות טופס הבקשה ל"בחינת בגרות במחול מעשי-רסיטל" [כאן](#)
מועד הגשת הטפסים למפמ"ר מחול יתבצע עד לתאריך ד' טבת תש"ף, 1.1.20.
זימונים לבחינה יישלחו לבתי-הספר עד תחילת חודש פברואר 2020, כחודש לפני מועד הבחינה.
במקרה של ביטול, חובה להודיע עד חודש לפני מועד הבחינה.
הבחינה תערך ביום רביעי א' ר"ח אדר תש"ף, 26.2.20
במכללת סמינר הקיבוצים בת"א, דרך נמיר מרדכי 149, תל אביב יפו.
תוצאות המבחן תישלחנה לתחנת קליטת הציונים עד אמצע יולי בכל שנה. הציונים יועברו לתלמידים באמצעות הנהלת בית-הספר.

3.1 עבודות גמר במחול – 5 יח"ל

הכנת עבודת גמר באמנות המחול מתאימה לתלמידות ותלמידים הלומדים את המקצוע ברמה מוגברת. אולם, גם תלמידים שאינם מתמחים ב"אמנות המחול" (כלימוד מוגבר) יכולים להגיש עבודת גמר בתחום הזה, בתנאי שיהיו מצויים היטב בתחום אמנות המחול - בזכות פעילותם במערכות בלתי פורמאליות: בקונסרטיוריום, באולפן, בלהקה וכו'. מצופה מהם שיהיו מסוגלים להתגבר בכוחות עצמם, על מושגי היסוד הכרוכים בנושאים בתחום הזה ויגיעו לרמה נאותה של שליטה בו.

הסבר מפורט על עבודות הגמר במחול - ראו [כאן](#)

זמני הגשה

- הצעות לעבודת גמר במחול מתגבשות בתחילת כיתה י"א/י"ב. יש להגיש אותן עד 31.1 בכל שנה.
- במידה ונדרש תיקון של ההצעה, יש להגישו עד לחודש מקבלת התיקון.
- תיקונים של הצעות יתקבלו לכל המאוחר עד 15.6 בכל שנה.
- רק לאחר קבלת אישור להצעה ניתן להתחיל בביצוע עבודת הגמר.
- את החלק העיוני יש להגיש בכיתה י"א/י"ב (בהתאמה להגשת ההצעה) עד 31.12 בכל שנה.

מועד הבחינה – הגשת החלק המעשי

מועד ומיקום יימסרו בהמשך

מועד הבחינה אינו ניתן לבחירה, לדחייה או לשינוי. הזמנה לאחד מהמועדים תשלח לתלמידות ולתלמידים אשר מגישים עבודת גמר משולבת, לאחר הגשת החלק העיוני. המועד יקבע על-פי שיקולי הפיקוח. רשאים להבחן בבחינה המעשית רק תלמידים אשר הגישו את החלק העיוני במועדו.

ז. נהלים והנחיות – דו"ח מבקר המדינה

בהמשך למסקנות הדו"ח, החלטות משרד החינוך הם כדלהלן:

- א. בכל הנוגע לבריאותם הפיזית של התלמידים; נושא התזונה והרגלי האכילה לתלמידים רוקדים נלמד במסגרת תכנית הלימודים בשיעורי אנטומיה יישומית למחול, **כפרק חובה!**
 - ב. באשר לאישורים רפואיים יש לפעול על פי הנחיות חוזר מנכ"ל לימודי מחול במוסדות החינוך - ראו [כאן](#)
 - ג. הנחיות ברורות מטעם המשרד והפיקוח על החינוך למחול ביחס לנהלים הנדרשים בעת איתור בעיה הנוגעת לבריאותם הנפשית של התלמידים: על המורים להעביר כל בעיה הנצפית לטיפולם של הגורמים המתאימים בבית הספר.
 - ד. המורים מחויבים בהכשרה ובהשתלמויות בנושאים: אורח חיים בריא.
 - ה. הפיקוח על החינוך למחול פרסם מסמך, שאושר על ידי המחלקה המשפטית במשרד החינוך, ובו הנחיות להקמת רצפות מחול תקניות, המותאמות לפעילות המחול של התלמידים ובכך, מונעות פציעות של התלמידים.
- נספח – מבנים וציוד תקני נדרש באתר המפמ"ר - ראו [כאן](#)

ח. ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי

ח.1 ימי עיון, ימי שיא ומיזמים מיוחדים - הפיקוח על החינוך למחול

שיתופי פעולה	יעדים	נושא / מועד
שיתוף פעולה עם הבלט הישראלי	- מפגש ראשון לרכזים ומורים והצגת אפשרויות ליוזמות חדשות. - חשיפת התכנית השנתית לשנת תש"ף	יום עיון לפתיחת שנה"ל תש"ף בשיתוף הבלט הישראלי יום ג' 24.9.19
רכזים, מורים ובוחנים	- דיון וחיידוד נהלים בנושא בחינות הבגרות המעשיות - דיון בבניית תכנית לימודים חדשה בחטיבות הביניים	יום עיון לרכזי ובוחני בחינות הבגרות המעשיות – דיון בתכנית הלימודים בחטיבות הביניים יום ד' 27.11.19
- שיתוף פעולה עם המרכז לביכורי העיתים - שיתוף פעולה עם רננה רז - שיתוף פעולה עם להקת "קולבן דאנס"	- העלאת נושאים מרכזיים בהוראת טכניקה בראי ערכים, לרבות שמירה על אורח חיים בריא של תלמידי המחול במערכת החינוך - העלאת מודלים להוראת כוריאוגרפיה בראי ערכים - העלאת מודלים להוראה בבתי ספר יסודיים בראי ערכים	יום עיון טכניקה, כוריאוגרפיה ויסודי: מחול, ערכים, חברה חופשת חנוכה יום ג' 24.12.19
רכזים, מורים	- דיון וחיידוד סוגיות בעריכת משוב - דיון בבניית תכנית לימודים חדשה בחטיבות הביניים	יום עיון בנושא: עריכת משוב לקראת תעודות מדריך מחול יום ד' 29.1.20
להקת המחול ורטיגו	- שת"פ במגמות המחול - קשרי קהילה	תלמידים רוקדים ורטיגו פברואר 2020
צוות הפיקוח על המחול וצוות ההפקה של סמינר הקיבוצים	מצוינות במחול במגמות המחול	בחינת הרסיטל במחול 26.2.20
צוות הפיקוח על המחול	- הגשת החלק המעשי של עבודות החקר במחול - דיון בסוגיות בהערכה חלופית	בחינה מעשית - עבודות גמר במחול מרץ 2020
מפמ"ר וצוות המדריכות	הצטיינות ומצוינות במחול ביסודי - הצגת יצירות מחול נבחרות של מורים בבתי ספר יסודיים בראי ועדת ביטון	תחרות כוריאוגרפיה לבתי ספר יסודיים מרץ 2020
מחוז מרכז	- העמקת לימודי ריקודי העם הקאנוניים - קידום אחדות באמצעות מחול	"מחוללים אחדות" – מחוז מרכז מאי 2020
מחוז דרום	- שת"פ רב-גילאי ורב-תחומי בתחומי האמנויות - קשרי קהילה	אירוע שיא באמנויות - מחוז דרום מאי 2019
מפמ"ר וצוות המדריכות	הצטיינות ומצוינות במחול - הצגת יצירות מחול של מורים ותלמידים מצטיינים במגמות המחול בחט"ע	ערב עבודות נבחרות ותחרות לתלמידים מצטיינים במחול ערב עבודות נבחרות 24-26.5.20 תחרות מצטיינים רבע גמר 11.5.19 חצי גמר וגמר 24-26.5.19
שיתוף פעולה עם גוף תרבות	מפגש מסכם של שנת תש"ף לרכזים ומורים	יום עיון לסיכום שנה"ל תש"ף מיקום יימסר בהמשך יום ד' 1.7.20

ח.2 פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך למחול

תכנית הפיתוח המקצועי לכלל המורים למחול מבוססת על עיקרי תכנית פעילות אגף א' לאמנויות במזכירות הפדגוגית לשנה"ל תש"ף. התכנית מכוונת לפיתוח קהילת מורים לומדת ומתחדשת ברוח הזמן, אותה מוביל הפיקוח על החינוך למחול. בבסיס תכנית הפיתוח המקצועי נמצאת למידה משמעותית, המתאפשרת באמצעות החינוך לאמנויות, למידה רב-תחומית ורב-ממדית. האפשרויות לפיתוח וקידום מקצועי, עשירות ומגוונות ואלה כוללות השתלמויות ומפגשים פנים אל פנים, כמו גם השתלמויות מקוונות.

שם ההשתלמות	רכזת השתלמות	אופי ההשתלמות וסך השעות
השתלמויות מעשיות בביכורי העיתים: * בלט קלאסי * מחול מודרני * חדש!!! מורה יוצר כמודל הנחייה	אילנה דנגור	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה – כולל יום עיון ארצי, עם חופשת סמסטר
השתלמות מעשית במשגב: מודרני עכשווי	יעל זבולון	30 שעות עוז לתמורה
קהילת רכזים מחוללים ארצית תש"ף	מיכל רלוי ליאן יפה זליגפלד מירית ברמן	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
חדש!!! "הסיפור השלם במחול: ממסורת לחידוש בתאטרון מחול ענבל" - בעקבות ועדת ביטון	מיכל רלוי	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
חדש!!! שילוב והכלה במחול – הנחיית אימפרוביזציה משולב בהנחיית טלי ורטהיים וחי כהן	אילנה דנגור	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מובילי קהילות	ליאת כרמלי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מורים ביסודי מחוז דרום	נטע סובול הלפרין אלה סובוטין	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
חדש!!! קהילת מורים ביסודי במחוז ירושלים ומנח"י	נעמה בן שלמה כוכבית סאסי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
חדש!!! קהילת מורים ביסודי במחוז מרכז	טלי שדה לימור חייבי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
חדש!!! מגישי עזרה ראשונה	שלי אלמוג	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
מקוון!!! קורסים לפיתוח מקצועי מבית המשתלם!		
חדש!!! לקראת תעודת מדריך: תזונה, פיזיולוגיה, פציעות ספורט	שירי לילוס	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
חדש לגילאי היסודי!!! ערכים ומניעת גזענות	סיון פלר	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
חדש!!! סרטונים בהוראה	שירי לילוס	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
קיץ! מחול וטכנולוגיה הפעלה מחדש	שירי לילוס	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
קיץ לגילאי היסודי! למידה מבוססת פרויקטים P.B.L הפעלה מחדש	סיון פלר	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון

התכנית המלאה תפורסם בהמשך באתר המפמ"ר - [ראו כאן](#)

ט. מאגרי מידע

מאגרי מידע בנושאי הלימוד ובנושאים כלליים ניתן למצוא -

- באתר מפמ"ר מחול [כאן](#)
- בתיק תכניות לימודים לעובדי הוראה – תחת "חומרי הוראה" ראו סעיף 2.ב. בחוזר זה.
- טופס לעדכון פרטי מורה [כאן](#)

3. בעלי תפקידים במטה ובמחוזות: הפיקוח על החינוך

א. הפיקוח על החינוך למחול: מפמ"ר וצוות הדרכה

שם	תפקיד	דוא"ל
הילה קובריגרו פנחסי	מפמ"ר מחול	hilap@education.gov.il
מיכל רלוי	מדריכה ארצית בגרונות ומגמות מחול חטיבה עליונה וחטיבות ביניים; עבודות גמר; פיתוח מקצועי	michalrel@education.gov.il
ליאן זליגפלד יפה	מדריכה ארצית בגרונות ומגמות מחול חטיבה עליונה וחטיבות ביניים; רסיטל; אירועים ארציים	liannze@education.gov.il
שלי אלמוג	מדריכה ארצית בתי-ספר יסודיים פיתוח מקצועי, קול קורא יסודי	shellyal@education.gov.il
לימור חייבי	מדריכה מחוזית בתי ספר יסודיים אירועים ופיתוח מקצועי	limorha@education.gov.il
אביטל חורש	מדריכה ארצית חמ"ד	choreshh@gmail.com
נופר דויטש	מורה מובילה מחוז דרום	Nofaraway77@gmail.com
שירי לילוס	מדריכה מוסדית פדגוגיה דיגיטלית	Shiri.lilos@gmail.com
יעל מירו	רפרנטית סטאז' במחול	mero5@netvision.net.il

ב. אגף אמנויות: בעלי תפקידים כאן